

ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี*

THE COLLABORATIVE LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AFFECTING
THE EFFECTIVENESS OF EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE PRIVATE
SCHOOL UNDER THE UDON THANI PROVINCIAL EDUCATION OFFICE

ปราชีญา ศิรินิกร

Prachiya Sirinikorn

เสาวณี สิริสุขศิลป์

Saowanee Sirisooksilp

ปารย์พิชชา ก้านจักร

Parnpitcha Kanjug

มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย, ประเทศไทย.

Khon Kean University, Nong Khai Campus, Thailand.

E-mail: prachiya.s@kkumail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างของภาวะผู้นำแบบร่วมพลังกับประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำแบบร่วมพลังที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสาเหตุ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนครูและบุคลากรที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ

* Received: 23 May 2024; Revised: 25 June 2024; Accepted: 27 June 2024

จังหวัดอุดรธานี ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 265 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังกับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี 4 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านความไว้วางใจ ด้านการตัดสินใจร่วมกัน และด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนได้ร้อยละ 78.30

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง, ประสิทธิผลการประกันคุณภาพการศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the collaborative leadership effects on the Effectiveness of private schools under the Udon Thani Provincial Education Office, 2) to study the effectiveness of educational quality assurance operations in private schools under the Udon Thani Provincial Education Office, 3) to study the relationship between collaborative leadership and the effectiveness of educational quality assurance operations private schools under the Udon Thani Provincial Education Office, and 4) to collaborative leadership of executives that affects the effectiveness of educational quality assurance operations private schools under the Udon Thani Provincial Education Office. This was casual research. The samples consisted of 265 administrators and teachers in the academic year 2023, obtained using multi-stage sampling. The research instrument was a questionnaire and the reliability coefficient was

0.91. The statistics for data analysis included mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows: 1) The collaborative leadership of administrators of private schools under the Udon Thani Provincial Education Office overall at a high level. 2) The effectiveness of educational quality assurance operations in private schools under the Udon Thani Provincial Education Office overall at a high level. 3) The collaborative leadership and effectiveness of educational quality assurance operations in private schools under the Udon Thani Provincial Education Office at the level of .01. 4) The collaborative leadership that affects the effectiveness of private schools under the Udon Thani Provincial Education Office in 4 areas: shared vision, trust, decision-making, and the aspect of solving problems and conflicts describes the effectiveness of the educational institution at 78.30%.

Keywords: Collaborative Leadership, Effectiveness of Quality Assurance, Private Schools

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชน ที่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล (ราชกิจจานุเบกษา, 2561) โดยสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นกลไกในการควบคุมตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนา และสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2566) ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเอกชน จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาที่ต้องมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อรับรองการประกันคุณภาพภายนอกต่อไป

ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพขององค์กร ซึ่ง Telford ได้ศึกษาผู้นำทางการศึกษาที่สามารถพัฒนาระบบการทำงานของโรงเรียนสู่การบริหารจัดการ ได้ให้แนวคิดที่ผู้นำทางการศึกษาไม่ใช่ผู้ที่บริหารจัดการองค์ความรู้ได้เสมอไป ผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน คือ ครูผู้สอน ผู้นำไม่สามารถสร้างความสำเร็จให้แก่องค์กรได้ด้วยตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หากแต่ความสำเร็จขององค์กรเกิดขึ้นจากการร่วมแรงร่วมใจของผู้นำและบุคลากรในองค์กร โดยผู้นำต้องเป็นผู้ที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากร ให้ความร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ (Telford, Helen, 1996) สอดคล้องกับ Hinrichs ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ผู้ซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียต่อความสำเร็จในอนาคตของนักเรียน และผู้นำจะต้องไม่ใช่ผู้นำแบบเดิมที่เน้นการสั่งการ จะต้องมีการบริหารงานขับเคลื่อน การทำงานร่วมกันเป็นทีมที่เข้มแข็ง ประสานงานกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการบริหารงานบุคคลอื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร และสำคัญอย่างยิ่งกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่คุณลักษณะผู้นำที่จะสามารถบริหารงาน ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการเป็นผู้นำแบบเดิมให้เป็นผู้นำในรูปแบบของการร่วมพลังนั้นคือ “ผู้นำต้องมีภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง (collaborative leadership)” (Hinrichs, W.K, 2007) ดังนั้น ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการ เพื่อให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขและบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านศึกษาระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังในการบริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการการบริหารจัดการในหลาย ๆ ด้าน เช่น การศึกษาภาวะผู้นำแบบร่วมมือร่วมพลังของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของภาครัฐ (บุญไชย จันทร์ศรีนา, วราภรณ์ ไทยมา และวิญญู อยู่นิสิต, 2562) และการศึกษาภาวะผู้นำแบบร่วมมือร่วมพลังของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 (เกศศิริรินทร์ มหรรณพ, อรรครา ธรรมาธิกุล และสร้อยญา แสงอัมพร, 2565)

จากการศึกษารายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษา และการติดตาม กำกับและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการไม่เป็นไปตามกฎกระทรวงที่กำหนด ผู้บริหารขาดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2566) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ

ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบร่วมพลังกับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี ประจำปีการศึกษา 2566 ที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 45 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 45 คน ครูและบุคลากรที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำนวน 329 คน รวมทั้งสิ้น 374 คน (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (บุญชุม ศรีสะอาด, 2560) และการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สัดส่วนขนาดสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่งได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 38 คน ครูและบุคลากรโรงเรียนเอกชน 227 คน รวมทั้งหมดจำนวน 265 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาด โรงเรียน	จำนวน โรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูและบุคลากร	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เล็ก	9	9	9	9	9
กลาง	17	17	14	102	80
ใหญ่	19	19	15	218	138
รวม	45	45	38	329	227

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Index of item-objective Congruence: IOC) หาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตรของโรบินสันและแฮมเบลตัน (พิศิษฐ์ ตัณฑวนิช และพนา จินดาศรี, 2561) โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีค่าระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ และนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient: α) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 โดยแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

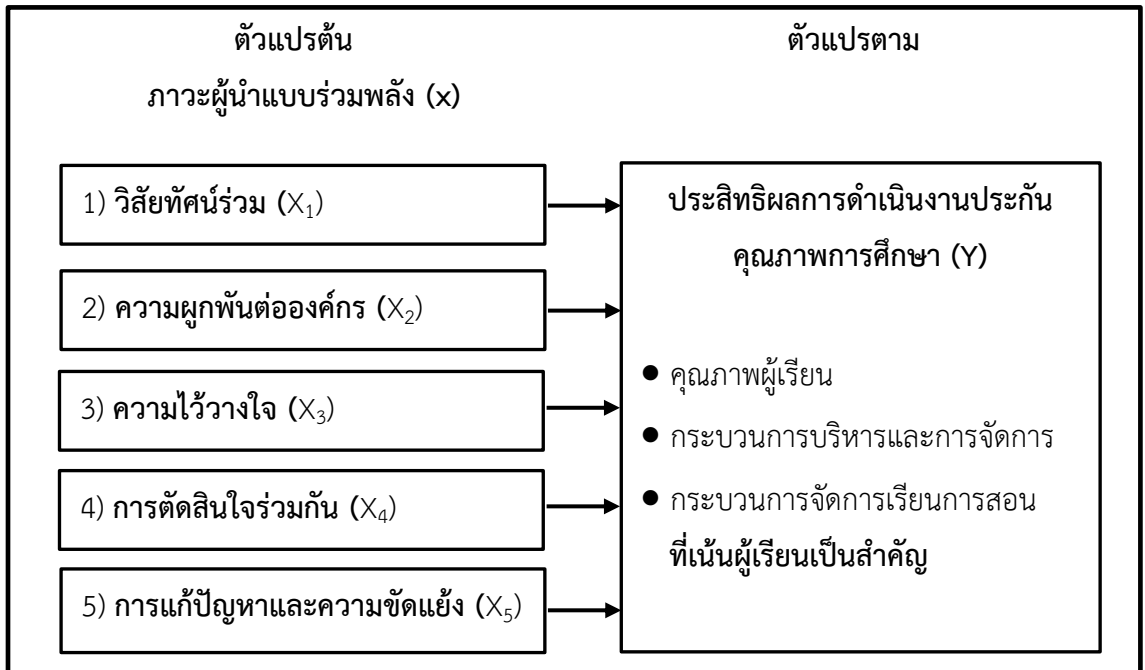
3. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำแบบร่วมพลังจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามแนวคิดของ Helen

Telford (Telford, Helen, 1996), LeadSimm (LeadSimm, 2023) และกนกอร สมปราชญ์ (กนกอร สมปราชญ์, 2562) เป็นหลัก สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.26 โดยด้านความไว้วางใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.36 รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความผูกพันต่อองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้าน

ที่	ภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง	ระดับปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_1)	4.29	0.81	มาก
2	ด้านความผูกพันต่อองค์กร (X_2)	4.17	0.87	มาก
3	ด้านความไว้วางใจ (X_3)	4.36	0.82	มาก
4	ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_4)	4.23	0.83	มาก
5	ด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง (X_5)	4.26	0.88	มาก
	รวม	4.26	0.73	มาก

2. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.21 โดยด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.22 รองลงมา คือ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้าน

ที่	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	ระดับประสิทธิผล		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.22	0.74	มาก
2	ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	4.20	0.75	มาก
3	ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.19	0.79	มาก
	รวม	4.21	0.74	มาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Coefficient ระหว่างภาวะผู้นำแบบร่วมพลังกับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ

การศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบร่วมพลังกับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .870 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง .783 - .857 ภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน เรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง (X_5) มีค่าเท่ากับ .857 ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_4) มีค่าเท่ากับ .839 ด้านความไว้วางใจ (X_3) มีค่าเท่ากับ .837 ด้านความผูกพันต่อองค์กร (X_2) มีค่าเท่ากับ .806 และด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_1) มีค่าเท่ากับ .783 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์(r) ระหว่างภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง (x) กับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน (Y)

ตัวแปรพยากรณ์	(X_1)	(X_2)	(X_3)	(X_4)	(X_5)	(Y)
ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_1)		.838**	.829**	.814**	.809**	.783**
ด้านความผูกพันต่อองค์กร (X_2)			.917**	.878**	.870**	.806**
ด้านความไว้วางใจ (X_3)				.879**	.866**	.837**
ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_4)					.882**	.839**
ด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง (X_5)						.857**
ประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน (Y)						.870**

$p < .01^{**}$

4. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี พบว่า ภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_1) ด้านความไว้วางใจ (X_3) ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_4) และด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง (X_5) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนได้ร้อยละ 78.30 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์หรืออำนาจพยากรณ์ $R^2 = 0.783$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงในตารางที่ 4 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = .759 + .323(X_5) + .199(X_3) + .185(X_4) + .105(X_1)$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z} = .388Z_{X_5} + .223Z_{X_3} + .207Z_{X_4} + .114Z_{X_1}$

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์หัตถดอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี

ตัวแปรพยากรณ์	B Std.	Std. Error	Beta	t	P-value
ค่าคงที่	.759	.121		6.270**	.000
ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X ₁)	.105	.051	.114	2.055**	.000
ด้านความไว้วางใจ (X ₃)	.199	.063	.223	3.184**	.000
ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X ₄)	.185	.064	.207	2.911**	.000
ด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง (X ₅)	.323	0.57	.388	5.706**	.000
R = 0.885 R ² = 0.783 Adjusted R ² = 0.780 F = 234.40** N = 265 p < .01**					

อภิปรายผล

1. ระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทุกด้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีความไว้วางใจ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความผูกพันต่อองค์กร ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเอกชนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง ซึ่งเป็นสมรรถนะที่มีความสำคัญของผู้บริหารที่จะส่งผลให้บุคลากรมีการร่วมมือร่วมพลังกันปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ นำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชญาณิศ อินทวงค์ โรเบิร์ตสัน, วัลลภา อารีรัตน์ และปาริชาติ ทูมนันท์ ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบเสริมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่เป็นจริงภาวะผู้นำแบบเสริมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการพัฒนาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำแบบเสริมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการพัฒนาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

รองลงมาคือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และด้านการสร้างเครือข่าย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ชญาณิศ อินทะวงศ์ โรเบิร์ตสัน, วัลลภา อาริรัตน์ และปาริชาติ ทุมนันท์, 2565)

2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทุกด้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน รองลงมา คือ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง จึงควรส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของรจนา แก้วตา ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ที่พบว่า ในภาพรวมการดำเนินงานอยู่ระดับมาก (รจนา แก้วตา, 2561)

3. ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังกับประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .870 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก ทั้งนี้ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นการสร้างความเชื่อมั่นกับผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องมีผลต่อการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นการสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพอย่างเด่นชัด สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ โนจิตร และคณะ ได้ศึกษาปัจจัยการดำเนินงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 (ศิริรัตน์ โนจิตร, เพลินพิศ ธรรมรัตน์ และละม้าย กิตติพร, 2561)

4. ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี 4 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านความไว้วางใจ ด้านการตัดสินใจร่วมกัน และด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 78.30 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารได้ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการของโรงเรียนในทุกด้าน มีความเป็นภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง การบริหารจัดการให้มีปัจจัยที่พร้อมต่อการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ทางการบริหารและ

สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริรัตน์ โนจิตร และคณะ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการดำเนินงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 3 ปัจจัย ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครูรอบรู้ และชุมชน การมีอุดมการณ์และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน และการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 70.90 (ศิริรัตน์ โนจิตร, เพลินพิศ ธรรมรัตน์ และละม้าย กิตติพร, 2561)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี พบว่า ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนด คือ ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี และภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารอย่างน้อย 1 ด้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_1) ด้านความไว้วางใจ (X_3) ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_4) และด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง (X_5) สามารถส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี โดยทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน และสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนได้ เรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การแก้ปัญหาและความขัดแย้ง (X_5) ความไว้วางใจ (X_3) การตัดสินใจร่วมกัน (X_4) และวิสัยทัศน์ร่วม (X_1) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี ควรส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ และเทคนิคในการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบ Active Learning การศึกษาดูงานสถานศึกษาหรือแหล่งเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จและมีรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะแนวทางในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยภาวะผู้นำในมิติอื่น ๆ ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน
2. ควรศึกษาวิจัยความผูกพันต่อองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราษฎ์. (2562). *ภาวะผู้นำกับคุณภาพสถานศึกษา*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เกศศิริรินทร์ มหรรณพ, อรรครา ธรรมาธิกุล และสร้อยญา แสงอัมพร. (2565). ภาวะผู้นำแบบร่วมมือรวมพลังของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 351-364.
- ชยานิส อินทะวงศ์ โรเบิร์ตสัน, วัลลภา อาริรัตน์ และปาริชาติ พุ่มนันท์. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบเสริมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1. *วารสารปัญญาปนิธาน*, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย, 7(2), 83-96.
- บุญชุม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีริยาสาส์น.
- บุญไช จันทร์ศรีนา, วราภรณ์ ไทมา และวิญญู อยู่นิสิล. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำแบบร่วมมือรวมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของ

- ภาครัฐ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. *วารสารมนุษยสังคมสาร*, 17(1), 213-233.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2561). เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนพิเศษ 235 ง หน้า 4-5 (24 กันยายน 2561).
- พิศิษฐ์ ตัณฑวนิช และพนา จินดาศรี. (2561). ความหมายที่แท้จริงของค่า IOC. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 24(2), 3-12.
- รจนา แก้วตา. (2561). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศิริรัตน์ โนจิตร, เพลินพิศ ธรรมรัตน์ และละม้าย กิตติพร. (2561). ปัจจัยการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 6(23), 149-159.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2566). ระบบงานทะเบียนสำหรับโรงเรียนเอกชน. เรียกใช้เมื่อ 5 มกราคม 2567 จาก <https://shorturl.asia/t7B2E>.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2566). ระบบสารสนเทศด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2565. เรียกใช้เมื่อ 20 กรกฎาคม 2566 จาก <https://esar.opec.go.th/>.
- Hinrichs, W.K. (2007). *Education Administration: Theory, Research and Practice*. (7thed). New York: McGraw-Hill.
- LeadSimm. (2011). Leadsimm Experience Leadership. Retrieved May 6, 2023 from <http://www.leadsim.com/collaborativelea.html>.
- Telford, Helen. (1996). *Transforming schools through collaborative leadership*. London: Falmer.